

daljuje, da so teleta leta dni in še več stara. Po takem pitanju pridejo posamezna teleta do teže od 6—8 centov in njih meso je neizrečeno tanko, sočno in okusno.

Tako pitanje telet pa le ondot kaže, kjer se meso po kakovosti ali kvaliteti plačuje, tedaj blizo velikih mest. (Giza vitez Wachtler.)

„Pr. Ldw.“

Posebno vrsto pšenice (tako imenovano „Probsteier Weizen“) priporoča vsled lastne srečne poskušnje znani umni kmetovalec, g. Wokaun v Celji. Piše namreč v „Str. Ldb.“: „Prememba semen, bodi si zrnatih ali gomoljskih, je sploh koristna reč; setev pa, katero sem z gore imenovano pšenico letos poskusil, je presegla vse moje pričakovanje. Navadno se vseje na oral dobre zemlje po 2 vagana žita. Ker se pa omenjena pšenica lepo razrašča, sem na dobro obdelani pešnati ilovični zemlji 2 vagana na $1\frac{7}{8}$ orala na široko vsejal. Ko začne setev kaliti, sem že obžaloval, da nisem vsaj $1\frac{1}{2}$ vagana vsejal. Toda bilke so se jeseni in letos spomladi tako razrasle, da sem bil celó potolažen. Vrh tega je moja setev po konci ostala, v tem ko so letos vsled hudih neviht povsod žita poglela. Klasje bilo je prelepo in žetev je podala 52 vaganov čiste, brezplevelne pšenice $85\frac{1}{2}$ funt. težke od vagana, torej 26teri pridelek.“

Te pšenice stane vagan na Dunaji in v Pragi 10 gld., če se je več skupaj vzame; g. Wokaun je pa da gospodarjem, ki hočejo ž njo poskusiti, vagan po 8 gld., sicer več kot navadna pšenica stane, dobiček je pa vendar, ker ni treba toliko semena in je pridelek izvrsten.

Živinska kuga. Deželni predsednik štajerski naznanja: „Živinska kuga se je na več krajih Ogerskega v čakovskem okrožji zaladske županije prikazala. Da se zavaruje zavlačenje kužne bolezni, se deželna meja v ptujskem, ljutomerskem in ormuškem okraji zapre trgovini z vsemi v §. 2. postave za kužne bolezni od 29. jun. 1868 (štev. 118. drž. zakon.) imenovanih živali in stvari ter se postavi v Središču na postaji železniški komisija, da nadzoruje izvrševanje napovedanih naredeb.“

Živali ali stvari, ki se po katerem koli drugem potu pripeljajo, so zapadle ter se porabijo na korist državnej blagajnici.

Kdor prestope proti tem predpisom naznani, dobi nagrade do 20 gld., oziroma od 5—10 gld. za vsako zapadlo žival, in kdor naznani utajeno kužno bolezen pri živini v deželi, dobi 50 gld. nagrade iz ces. kase. —

Tako morate sosednji deželi: štajerska in kranjska trpeti zavolj čudne vnemarnosti ogerske vlade, ki ne pride do tega, da vpelje enako postavo proti živinski kugi, kakor jo imamo takraj Litave že od leta 1868. — Ko bi vsaj deželni

zbor zagrebški rajši mislil na poštene in uboge kmetovalce v okuženih krajih ter jih nadloge rešil, kakor da sklepa postave, po katerih se na hudo delnike v zaporih tako milostljivo ozira! Strinjamo se popolnoma s „klicem“ v „Novicah“: „Slavni deželni zbor v Zagrebu! povzdigni svoj glas, da te sliši Magjar v Buda-Pešti in pride tvoji deželi (s postavo) na pomoč!“

Štajerski dež. zbor.

I. Seja 15. septb. 1874. Po svečani sv. meši v kapeli deželne hiše, ki so jo služili preč. knezoškof sekovski, pri kateri pa je bilo prav malo poslancev videti, se je pričelo zborovanje z navadnim ogovorom dež. glavarja in z odzdravom na svetlega cesarja. Deželni predsednik je po kratkem pozdravu predložil vladne predloge gledé časa, v katerem se ima divjačini prizanašati in gledé novega reda za mrhodree. — Po predlogu dež. odbora se volitve 4 novih poslancev potrdijo in ti storijo zaobljubo, namreč: grof Gleispach iz vel. posestva, Srečko Schmitt iz Marenberga, Kasp. Aschauer iz vel. okr. v Licenu in Ognjoslav Žnidrič z Brežic. Med poslanci bil je tudi minister bogočastja in nauka, dr. žl. Stremayr.

II. Seja dež. zbora 17. sept. 1874. Vršila se je volitev 2 zapisovalcev ter sta bila voljena grofa Gleispach in Attems; kot poverilci so bili voljeni: Allinger, Pošinger, Hammer-Purgstall in grof Attems. Proračun za l. 1875 se izroči finančnemu odboru 12 udov, v kterega so bili voljeni: Neckerman, Lohninger, Allinger, Oberranzmayer, Vošnjak, Neupauer, dr. Jož. žl. Kaiserfeld, Scholz, Syz, Schloffer, grof Platz in Reuter.

Po predlogu baron Rasta sme k sejam tega odbora vsak poslanec pristopiti. — Predlog dež. odbora, da se srenjam Kalsdorf in Fernic plačanje ostanka 2250 gld. brezobrestnega dež. posojila 5000. gld. za stavljenje mosta čez Muro prizanese, je bil sprejet.

Poročilo dež. odbora o premembi dež. reda in volilne postave, kakor tudi opravljenega reda se izroči posebnemu odboru, v kterega so bili voljeni: Seidl, dr. Reebauer, Čok, Karneri, Kotulintki, Karlon in dr. Boess. Ravno tako se izroči predlog dež. odbora o premembi srenjske postave od 2. maja 1864 posebnemu odboru, v kterega so bili voljeni: dr. Mielh, Remschmit, Pairhuber, Herman, Hammer-Purgstall, Čok in marenberski Schmitt. Gledé na to, kar je te dni „Tagesp.“ — brž ko ne iz peresa enega tukaj imenovanih deželnih odbornikov (seveda ne Hermana) prinesla, se ni modre prenaredbe srenjske postave nadjati. Pisatelj namreč zagovarja polovičarsko reč, da se kazenska pravica, izvrševanje poselskega reda, pravica stavbinih dovolitev kmetskim srenjam vzame in okrajnim zastopom da, iz druge strani pa polit. gosposkam

dovoli, da silijo „vnemarne“ srenje k zvrševanju ostalih policijskih poslov. Pazljivi bralci „Gosp.“ vedo, kako da bi se naj zdatno srenjam pomagalo. Prihodnjič povemo, kaj da je g. Herman na to v „Volksbl.“ odgovoril.

III. Seja 19. sept. 1874. Nič posebnega. Sestavi se peticijski odbor, v katerem je Slovenec, dr. Dominkuš. Vladne predloge: zastran lovskega počitka in novega reda za mrhoderce se izroči odborom. Poročilo dež. odbora gledé ustanovljenja „deželnega šolskega fonda“ se izroči posebnemu odboru v pretres ter se izvolijo: dr. Rechbauer, dr. Flek, dr. Sernec, bar. Walterskirchen, dr. Vrečko, dr. Lip in dr. Heilsberg. — Na vrsti je mnogo peticij, med temi peticija Ptujčanov, da se ustanovi višja gimnazija poleg realne; ravnatelja mariborske pripravnice za dež. štipendije ubogim učencem, ki stopijo v pripravi razred. Peticije se izroči dotičnim odborom.

Baron Walterskirchen oglosi interpelacijo do vlade, da se skliče deželna komisija za vrvanje zemljišnega davka.

Dopisi.

Maribor 22. septb. (Národna veselica.) V ponedeljek 21. t. m. napravilo je društvo štajerskih slov. učiteljev, ki so imeli v Mariboru shod in razgovore, večerno veselico, ktere se je toliko gostov udeležilo, da so bile vse mize prostorne Wiesthalerjeve dvorane gosto zasedene. Največ bilo je seveda gg. učiteljev, pa tudi lepo število slov. profesorjev in družih gostov z mesta in nekoliko gospá. Reči moramo, da take svečanosti že dolgo let v Mariboru ni bilo.

Gospodom učiteljem gre čast, da so nas po dolgoletnem, suhoparnem životarjenju v Mariboru z lepo národno veselico razvedrili, pa tudi svetu prav sijajno pokazali, da kljub groznemu pritiskanju od nemškutarske strani Slovenci še živijo.

Pevski zbor pod vodstvom našega izvrstnega skladatelja g. Miklošiča zvrševal je svoj nálog tako dobro, da smo se čudili, kako da je bilo mogoče, po par vajah tako lep vspeh doseči. Pel je večidel chor; „rožica“ bil je četverospjev izvrstno izpeljan; Schubertov „popotnik“ pa solo, spremljevan z glasovirom. S petjem vrstila se je godba vrle železniške kapele, ki je s slovanskimi napevi občinstvo do navdušenja razveseljevala. Vse je bilo prav mило in lepo ter nam kazalo veliko vrednost ljube edinosti.

Kakor pa nobeno veselje na svetu dolgo ne trpi, tako je tudi prevzetnost ali nespamet tej veselici ob koncu grenkosti primešala. Navzoč je bil tudi poslanec, dr. Srnec, ki ni mogel spustiti lepe prilike, da po duhovenstvu ne mahne. V napitnici na učitelje začel je pokojnega knezoškofa Slomškega kot izvrstnega pisatelja hvaliti, pa le zato, da je mogel duhovnike vsčipniti, češ, da Slomškovim naslednikom ni toliko zaupati,

da imajo torej učitelji nálog, ljudstvo učiti. — Vodja ljutomerske šole in prvosednik učit. društva, g. Lapajne, je imel toliko takta, da je le odzdravil to, kar je bilo zastran učiteljev rečeno. Zabiležili smo samo ta najnovejši faktum od dra. Srnce, prihranivši si ga v neki drugi namen. Danas le rečemo, da ko bi bil to blagi Slomšek slišal, bi bil glasno protestiral proti hvali, ki pride iz tacih ust in ob taki priliki.

Naj slednjič še omenimo, kako da je vse v oči bódlo čudno obnašanje mariborskih učiteljev, ki so — skoro vsi rajše doma ostali, kakor da bi se s svojimi stanovskimi družniki in slovanskimi brati razveseljevali. Razun četerih gospodov ni ne enega družih učiteljev veselice (in seveda tudi shodov ne) se udeležilo, da si jih je mnogo na pripravnici, v mestni fantovski in dekliški šoli, v predmestjih in blizu mesta. To dela strah pred nemškimi ali nemčurskimi šol. oblastniki, ki bi radi — po učiteljih — vso slov. mladež mahoma ponemčili, katerim je torej društvo slov. učiteljev prav trn v peti. Pač kruta osoda to za — učitelje same! Ne le, da morajo — zatajevaje národni čut in umno pedagogiko — slovansko mladež nemškutarski politiki za ljubo z nemščino mučiti in večidel prazno slamo v šoli mlatiti, so tudi v socialnem življenju ubogi sužnji, ter se morajo narodnih veselice ogibati, da se nemčurkim strahonjam ne zamerijo. Je li to ona svoboda učiteljev, ki se kot najžlahtnejši sad šolskih postav brez konca in kraja hvalisa?

Videm. (Tolovaji in pogumen čuvaj). Pretekli četrtek 17. t. m. po noči pelje hlapec nekoga gospoda iz Pišec na breški kolodvor, in se potem z vozom domu vrne. V Dobravi ga pa napadejo trije tolovaji, vržejo ga z voza, mu vzamejo konje, voz in denar, kolikor ga je imel, namreč 20 kr. Proti polnoči se iz Stare vasi, kjer so še pili in lepo suknjo za 1 gld. ponujali, pripeljejo na Videm, srečajo ponočnega čuvaja, Franca Šoba, in ga prašajo, kde da se pride na most. Reče mu tudi tisti, ki je spredej sedel in vozil, da so bili na Bizelskem in svoje denarje zgubili, ter praša, ali bo hotel mostnar za gunj (koc) čez most pustiti voz; ponudi tudi čuvaju gunj, naj bi mu toliko krajevarjev dal za-nj, kolikor znaša mostovina, čuvaj ga pa noče.

Una dva, ki sta zadej sedela in bila videti kakor gospoda, nista dozda nič govorila; zdaj pa zaukaže eden vozniku: „hajd, goni!“ Ali voznik ni vedel voziti. Ponujanje gunja je v čuvaju sum obudilo; teče toraj naglo po drugem kraji dolj za farovžem za njimi in jih dojde na mostu. Tam kriči mostnarju, naj jih ne spusti, ker so t-t-o-v-i, in priteče do njih. Zdej skoči eden gospodov z voza, vzame suknjo, in gre nazaj po mostu, češ, da je robec zgubil, in se v tek spusti. Toda čuvaj ga prehití še na mostu in ga prime. Zdejci pritečeta še una dva, eden udari čuvaja z guojnimi vilami po glavi, drugi za vrat in zbežita.